

AMMATTIYHDISTYSKIRJALLISUUTTA N:o 1

MAX SCHIPPEL

AMMATTIYHDISTYKSET

NIIDEN HYÖTY JA ARVO
TYÖVÄENLIIKKEESSÄ

SUOMENNOS

AMMATILLISEN LIITTOVALIOKUNNAN KUSTANNUKSELLA.

TYÖMIEHEN KONTTORIN LEVITETTÄVÄNÄ.

Ammattiyhdistysliikettä valaisevaa kirjallisuutta on ilmestynyt:

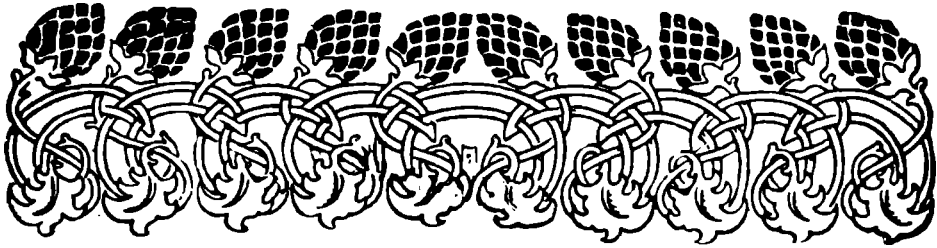
K. Koskinen. Työväenyhdistysten ja ammattiyhdistysten tarkoitus. Siv. 12. Hinta 10 p.

T. Tainio. Miksi perustetaan ammattiyhdistyksiä. Siv. 16. Hinta 15 p.

P. Leppänen. Työtaisteluiden järjestämisestä. Siv. 16. Hinta 10 p. Sos.-dem. lentokirjasia N:o 8.

Saadaan työväenlehtien konttoreista ja muilta työväen kirjallisuuden välittäjiltä.

Lainsäädäntö, viranomaiset ja ammattiyhdistykset.

I.

Kaikissa teollisuusmaissa näemme nykyään ammattiyhdistysliikkeen mahtavasti leviävän. Työväenluokan itsenäinen poliittinen l. valtiollinen elämä olkoon vähän edistynyt, niinkuin Suomessa — olkoon mahtava niinkuin Saksassa — kaikkialla näkyy kuitenkin ammattiyhdistysliikkeen nopea suureneminen, vaikkakin lainlaadinta ja työnostajat sinkauttavat yhdistyneitä työläisiä vastaan todellisen vihamielisyyksien luotisäteen.

Niinkauan kuin on ollut luokkataistelua kapitalin ja työn välillä, *ovat lainlaatijat aina koettaneet tehdä työväen järjestöjä voimattomiksi.* Englannissa on ylipäänsä luovuttu tästä yrityksestä hyödyttömänä, ainoastaan katkeruutta aikaansaavana, muutamia jäännöksiä on vielä laissa salaliittoasetuksina. Muissa maissa taistelevat työläiset vielä saadakseen täyden kokoontumisvapauden, niinkuin englantilainen työväestö taisteli vuosikymmeniä.

Englannissa oli viime vuosisadan alussa kaikenlainen liittyminen ammattijärjestöihin ja harrastuksiin lailisesti kielletty. Kun aikaisemmin joukko kokoontumiskieltoja oli tullut värjärien, kankurien, rautatyömiesten ja lakkientekijöiden osaksi, käytti englantilainen suurporvaripuolue hyväkseen Ranskasta tullutta vallankumouskauhua saamalla vuosina 1799 ja 1800 voimaan

ankaran yhdistymislain. Tämä laki uhkasi rangaistusvankilalla kaikkia työläisten keskenäisiä sopimuksia, kokouksia ja palkkojen parantamispuuhiä, jotavastoin työnantajain yhdistymisestä määrättiin rahasakkoja. »Kun kaikesta tästä huolimatta työväen järjestöt eivät hajonneet, käytettiin samoja määräyksiä, jotka ennemmin koskivat jakobinien salaisia järjestöjä, niitä työläisiä kohtaan, jotka järjestymistarkoituksessa uskalsivat olla kirjeenvaihdossa keskenään.» (Brentano.)

Työväestön oli nyt valittava: hylätä elinetujensa ajaminen, tai järjestäytyä salaisesti. He valitsivat jälkimmäisen, sillä he eivät voineet toisin tehdä. »Vielä kaksikymmentä vuotta sitten kertoivat työmiehet miten he nuoruudessaan pitivät ammattiyhdistyksiensä kirjat ja pöytäkirjat Lancashiren rämeikössä kätöksessä, kuinka kamalia valoja täytyi vastatulleen tehdä astuessaan järjestyneiden riveihin ja kuinka työmiehiä vietiin vankiloihin ainoastaan sen takia, että olivat lähettäneet kirjeitä toisaalla asuville työmiehille avunpyynnöllä. Työnantajat sitävastoin, joita oli laki estämässä yhtymästä palkkojen alentamispuuhiin, heidät julistivat aina syyttömiksi rauhantuomarit, jotka saivat tuomita omia luokkaveljiään. Meille on esitetty — kertoo eräs alahuoneen pöytäkirja vuodelta 1824 — joukko tapauksia, joissa työnantajia on syytetty yhdistymisistään palkkojen alentamiseksi ja työpäivän pidentämiseksi, mutta kertaakaan ei ole voitu tuoda esiin, että yksikään näistä työnantajista olisi rangaistu lainrikkomisesta. Niin tuli tämä laki, joka itsessään oli väärä, tuomitessaan työmiehiä rikollisina, kun he käyttivät hyväkseen omaa apua, vielä kaiken lisäksi väärin tulkituksi.» (Brentano.)

Tästä huolimatta tuli työmiesten yhteys yhä varmemmaksi. Tämä taistelu herätti ja terästi työläisten kaikki henkisesti nukkuvat voimat. Kun kapitalistien lailla huolellisesti suojellut vakuutus- ja osakeyhtiöt usein näkivät kassoja katoavan, jäivät työläisten ammattiyhdistyksien kassat koskemattomiksi, vaikka niitä ei edes laki suojellut. »Kertomukset näistä vai-

noista ja taisteluista — kertoo eräs englantilaisten parhaita kirjoja tästä asiasta — näistä kieltämyksistä, joita työväki sai kokea suojellessaan riippumattomuuttaan, luovat kuvan todellisesta sankaruudesta. Kuinka katala kohtelu olikaan, kuinka ankara laki ja kuinka kauheat olivatkaan rangaistukset, niin kuitenkin nuo miehet yhä järjestyivät; heidän täytyi taistella tuumankin maanalasta, siksi kunnes loppumattomien vaihtelujen jälkeen tulivat voittoa lähemmäksi.»

Tämän voiton luulivat työmiehet saavuttaneensa vuoden 1824 laissa, joka vakuutti heille täydellisen yhdistymisvapauden. Mutta jo vuonna 1825 sai työnantajain myyräntyö parlamentin ottamaan taas askeleen taaksepäin. Laki 6 Geo. c 129 myönsi, että useimpia yhteenliittymisiä käsiteltiin »salaliittoina». Vaino ammattiyhdistyksiä vastaan alkoi uudelleen, oikeusjutut ja luokkatuomiot eivät lakanneet. V. 1834 tuomittiin esimerkiksi 6 päivätyöläistä Dorsetshiressä seitsemäksi vuodeksi karkoitetuiksi ainoastaan sentakia, että olivat noudattaneet yhdistymislakia; tarvittiin suuria joukkokokouksia ja mahtava anomusmyrsky ennenkuin saatiin armahdus näille miehille, ja muutamat tuomitusta saivat vapautensa vasta vuosien kuluttua, sillä he olivat »vuokratut» erityisille työnantajille kaukana Australian rangaistussiirtoloissa. Vuonna 1847 oli suuri oikeusjuttu »salaliittolaisia» vastaan, sillä muutamat työmiehet uskalsivat nousta oppilasjärjestelmää ja tariffin vastaista palkkojen maksamista vastustamaan.

Se kiihtymys ja agitatsioni, joka nousi tämän oikeusjutun takia, oli tuskin tyyntynyt, kun vielä laajempi tutkimus 21 »salaliitossa» olevaa muuraria vastaan alkoi. Kiitos uudistetun yleisen agitatsionin, pääsivät syytetyt vapaiksi, mutta saivat kuitenkin maksaa suuria kulunkeja. Eräs tuomioistuin Scheffieldissä tuomitsi v. 1848 samasta syystä useita työmiehiä kymmeneksi vuodeksi karkoitetuiksi, korkeampi oikeus vapautti heidät viimein. V. 1847 saivat konetyömiehet Newtonissa suorittaa oikeuskuluja yli 60,000 mk —

vuonna 1848 saivat terottajat Sheffieldissä suorittaa noin 30,000 mk — tinatyömiehiltä otettiin v. 1851 lähemmäksi 100,000 mk — niin että nämä kolme ammattiosastoa saivat lyhemmän ajan sisällä kuin kolme vuotta maksaa tämäntapaisiin oikeusjuttuihin yli 200,000 mk. Yhä selvemmin alettiin kaikilla tahoilla huomata kuinka sietämättömät ja hallitsevallekin luokalle vaaralliset nämä olot olivat ja kun v. 1859 suuri lakko ja sulku rakennusammattialalla veti mahtavasti koko maan huomion puoleensa, tuli pakosta muutos yleisessä mielipiteessä. Vanhat telkeet sortuivat, kun laki vuodelta 1871 ja lisäys siihen v. 1876 myönsi Englannin työväestölle täydet yhdistymisoikeudet.

* * *

Samanlaiset olot olivat Ranskassa, jossa työläisten täytyi vielä kommunikapinan jälkeen v. 1871 taipua mitä ahtaimpiin oloihin järjestymisoikeuksiensa suhteen. Kun ranskalainen porvaristo vallankumouksen kautta oli päässyt valtaan, kielsi se vuoden 1791 laissa samaan ammattiin kuuluvia kansalaisia muodostamasta yhdistyksiä; työväestön yleiset kokoukset katsottaisiin ilman muuta »kapinallisten yhteenliittymiseksi». Ammattiyhdistykset voivat siis olla olemassa vain salaisesti, mutta jos ne koittivat ottaa varteen jäsentensä harrastuksia palkka- ja työttömyyskysymyksissä, niin olivat ne kaiken lisäksi tehneet itsensä syy-päiksi rikokseen yhdistymiskieltoa vastaan, joka oli lausuttu ammattilaissa vuodelta XI ja Code Penal'in 414—16 artikkeleissa. Vuoden 1849 lain mukaan oli jokainen sitoumus samanaikaiseksi työn lopettamiseksi, työajan muuttamiseksi tai ylimalkaan työolojen parantamiseksi uhattu rangaistuksella. Milloin järjestivät työläiset joukkojaan vieläkin salaisesti, milloin naamioivat he ammattipyrintönsä ammatti-apukassojensa kautta. Vuosien 1853 ja 1862 välillä rangaistiin 3,909 työmiestä siitä, että olivat kuuluneet 749 järjestöön. Vasta

vuosien 1864, 1868 ja 1884 laissa saivat ranskalaiset työmiehet yhdistymisoikeuden. Työnantajat eivät kuitenkaan ole herenneet taisteluista ammattiyhdistyksiä vastaan. vaan vähän väliä ovat he koettaneet saada ehdoksi sen, että työhön kelpaavan täytyy olla erossa ammattiyhdistyksistä.

* * *

Itävallassa on pitkien taistelujen perästä, jotka kohosivat huippuunsa Wienin työläisten suuressa mielenosoituksessa parlamentin ulkopuolella 1869, yhdistymisoikeutensa vuodelta 1870. Sen ohella on yhä vielä voimassa yhdistymis- ja köyhäinlainlaadinta. Viranomaiset voivat kieltää yhdistyksien olemassaolon, jotka pyrintöjensä takia ovat oikeuden ja lain vastaisia tai valtiolle vaarallisia. Jos poliisi on siksi vapaamielinen, ett'ei se näitten syitten takia kiellä jonkun ammattiyhdistyksen olemassa oloa, niin se kuitenkin voi kieltää tekemästä päätöksiä asioissa, jotka koskevat lainlaadintaa ja sen toimeenpanoa. Tämän pykälän nojalla voi poliisi esim. antaa haasteen leipurien ammattiyhdistykselle sen leipurioloista toimittamain tilastollisien keräysten johdosta. Lakkoaikana ovat työmiehet joka hetki vaarassa joutua lähetetyiksi kotiseudulleen työtöminä ja elantonsa hankkimiseen kykenemättöminä.

Taistelu todellisesta, täydellisestä yhdistymisoikeudesta jatkui niinmuodoin edelleen.

* * *

Samanlainen on asema Saksassa, joskaan ei voida kieltää, että siellä kuitenkin on edistytty. Valtiopäivät vuonna 1731 uhkasivat kisällejäkin aiheutetun vahingon takia y. m. kuolemanrangaistuksella. Preussilainen maoikeus kielsi sata vuotta takaperin kaikki yhteenliittymiset. Bayerissa uhattiin osanotosta järjestöihin ammattiyhdistyksien tarkoituksessa vuoden 1809 lain

mukaan 1:stä 6:den kuukauden vankilarangaistuksella ja kurituksella. Saksin kuningaskunta peruutti yhdistymiskiellon v. 1861, Saksan valtakunta yleisesti vasta v. 1869—72. Muodollisesti myönnetty yhdistymisoikeus on kuitenkin vähän väliä tehty mahdollisimmassa määrin näennäiseksi viranomaisten toimenpiteiden kautta, erittäinkin sosialistilain aikana. Ja äsken koetettiin kaikilla voimilla vallassa olevien puolelta saada aikaan »kuritushuonelaki» suojaksi tuolle kurjalle lakonrikkomiselle.

Yksityisten valtioitten vakuutuslakien kautta ovat »vakuutus»seurat suuressa määrin viranomaisten sekaantumiselle alttiina. — Yhdistyslaki, jonka mukaan »valtiolliset» yhdistykset eivät saa olla yhteydessä toisensa kanssa, uskomattomat tulkitsemiset ammattiasetuksen § 153 (uhasta, kunnialoukkauksesta y. m.), määräykset »pakosta» ja »karkeasta häiriöstä» — tuhannet muut eri esteet ovat vielä Saksassa estämässä ammattiyhdistysjärjestön kehitystä. Siellä ei löydy enää näkyväistä yhdistyskieltoa, mutta vapaa yhdistymisoikeus löytyy ainoastaan paperilla — lukuunottamatta sitä, että useimmat maanviljelysömiehet Saksassa ovat pääasiallisesti vieläkin ilman yhdistymisoikeutta jonkummoisen palkollissäännön alaisina.

* * *

Ruotsissa ei ole, niinkuin tiedämme, laillista yhdistymiskielloa, mutta työnantajamielivalta rehoittaa täydellisesti hallituksen tai viranomaisten sitä ehkäisemättä, silloin kun on kysymyksessä ryöstää työväeltä sen laillinen yhdistymisoikeus. Viranomaiset ovat liian nöyriä kapitalin palvelijoita, kun heidän velvollisuutensa olisi esiintyä rauhan välittäjinä ja tasaajina eri yhteiskuntaetujen välillä. Menipä Ruotsin hallitus niinkin pitkälle luokkalainlaadinnassa, että se 10 p. heinäkuuta 1899 vahvisti laiksi sen epäsikiön, joka on saanut Åkarpin lain nimen, vastoin tervettä järkeä ja vastoin

korkeinta tuomioistuinta, joka yksimielisesti lausui paheskumisensa vahvistamisen suhteen, koska kysymyksessä oleva lakiehdotus sekä sisällöltään että juriidiselta (lainopilliselta) kannalta on ristiriidassa ruotsalaisen oikeuskäsityksen kanssa.

Tuo pahamaineinen lakiehdotus on seuraavaa sisältöä:

»Kuninkaallinen Majesteetti on t. k. 10 p:nä Valtiopäivien ehdotuksesta armossa määrännyt, että 15 kap. 22 ja 24 §§ rangaistuslaissa saavat seuraavan muutetun muodon:

§ 22. Jos joku pakoittaa ilman laillista oikeutta, tai oikeuttansa väärin käyttämällä, pakolla tai uhkauksella toisen jotain tekemään, kärsimään tai laiminlyömään rangaistaan hän korkeintaan kahden vuoden pakko-työllä ellei rikos vaadi suurempaa rangaistusta.

Laki olkoon sama, jos yllämainituissa tapauksissa yritetään pakoittaa työnlopettamiseen tai ehkäistä työhön jälleen menemästä tai vastaanottamasta tarjottua työtä.

§ 24. Yleinen syyttäjä älköön tehkö kannetta § 22 mom. 1 mainitusta rikoksesta, ellei asianomainen ilmoita sitä kannetta varten, tai ellei rikoksen kautta joku ole pakotettu työn lopettamiseen tai ehkäisty työhön jälleen menemästä tai vastaanottamasta tarjottua työtä, rikoksena, joka on mainittu § 23, älköön liioin syyttäkö kukaan muu kuin asianomainen.»

Se, ettei lakia koskaan käytetä niitä työnantajia kohtaan, jotka pakoittavat työmiehiään eroamaan niistä järjestöistä, joihin he tahtovat kuulua, on itsessään selvää Ruotsin vapaassa ja oikeuden luvatussa maassa.

* * *

Suomessa, kuten tunnettu, ovat olot tässä suhteessa olleet epämääräiset. Työväenyhdistykset, joilla

oli vahvistetut säännöt, saivat perustaa ammattiosastoja ja niillä oli kyllä kokoontumis- ja toimintavapaus virallisesti. Mutta työnantajat tekivät voitavansa vaikeuttaakseen työväen järjestöjen perustamista ja niiden toimintaa, niin että etenkin maalla sijaitsevien tehtaiden ja maanviljelystyöväen on täytynyt monissa paikoin lakolla puolustaa yhdistymisvapauttaan.

Bobrikoffilaisina sortovuosina vaikeutti virkavalta tuntuvasti yhdistysten toimintaa kieltäen julkiset kokoukset — joissa olisi voitu harkita yleisiä työväen-asioista ja saada lisää jäseniä. Uusien yhdistysten ja ammattiliittojen sääntöjä ei vahvistettu, edustajakokouksien pitäminen tuli vaikeuksien alaiseksi, yhdistyksiä lakkautettiin ajaksi ja yksinkertaisen kävelyretken toimeenpanemisesta sakotettiin toimihenkilöitä, jopa sotaväellä ehkäistiin tai hajotettiin ulkoilmakokoukset.

Torpparit ja palkolliset ovat sitäpaitsi orjuuttavain holhouslakien alla tässä suhteessa.

Marraskuun manifestissa sitten v. 1905 peruutettiin v. 1902 annettu kenraalikuvernöörin toimivaltaa laajentanut asetus ja v:n 1903 diktatuuriasetus, jonka jälkeen yleensä nautittiin itse ottamaa yhdistymis- ja kokoontumisvapautta, kunnes asiat järjestettiin uudella kokoontumis- ja yhdistyslaillla. —

* * *

Kaikissa maissa saamme nähdä saman kuvan:

Työnantajat pelkäävät yhteenliittyneiden työläisten ammattikunnallista järjestäymistä, ja pelätessään tätä eivät he käytä ainoastaan suoranaista taloudellista voimaansa (eroittamalla ja nälistyttämällä yhdistyksien jäseniä ja suurilla työnseisauksilla). vaan käyttävät myös välillisesti vaikutusvaltaansa lainlaadintaan ja hallintoon, mahdollisimmassa määrin lamauttaakseen ammatillista järjestäymistä. Kaikkialla on ammattiyhdistysten täytynyt taistella sanomattomia vaivoja vastaan ja voittaa ne. Todistus siitä, mikä erityinen merkitys järjestöillä on nykyajan luokkataistelussa.

Mutta miksi pelkäävät työnantajat ammatti-järjestöjä siinä määrin että ne joka aikana ja tilaisuudessa ja kaikin käytettävissä olevin keinoin koettavat niitä vastaan taistella?

Kapitalisti ja yksinäinen työmies.

II.

Jos tahdomme tietää syyn tähän, täytyy meidän ainoastaan vähän syvemmin tutkia miten kapitaali kaikkialla vaatii taistelua työläisten ja työnantajien välillä palkoista, työajasta, kohtelusta ja kaikista muista työehdoista.

Toisella puolella tässä on kapitalisti. Lailliset vastukset eivät häntä kohtaa, hän voi oman mielensä mukaan alentaa palkat, melkeinpä kokonaan pidentää työaikaa, voipa miltei mielensä mukaan laatia alentavat tehdas- ja työpaja-järjestyssäännöt — ainoastaan hänen oma hyötynsä on aina määrääjänä.

Hän huolehtii vähemmin vapaista työläisistä, vapaista työvoimista, kuin jos hän olisi orjien omistaja ja nuo työläiset olisivat hänen orjiaan. Orja olisi herransa omaisuutta, hän olisi ostettu haltijansa omilla varoilla ja niillä elätettäisi, mitä pahaa hänelle siis tapahtuisi, mikä häntä heikontaisi tai tuhoaisi, kaikki se vaan olisi suoranainen taloudellinen tappio hänen herralleen.

Työnantajalla ei ole minkäänlaisia oman hyödyn vaatimuksia, jotka pakottaisivat häntä rajoittamaan toisten työvoimien riistämistä tai omistamaan mitään huolenpitoa työväestölleen. Hän on koko taloudellisen asemansa takia ankarin isäntä mitä ajatella voi. Ne myönnytykset jotka voivat hänen puolestaan tulla kysymykseen työsitoumuksia tehtäessä ja työehtoja määrittäessä, ne täytyy häneltä pakottaa. Työnantajan

suhde työväkeensä on meidän aikoinamme riisunut kaikki inhimillisperheelliset, kaikki personalliset näkökohdat, jotka vielä olisivat orjanomistajallekin määrääviä. Palkkariidoissa ei niinmuodoin enään voida ottaa lukuun inhimillisyyden vaatimuksia, ratkaisu muodostuu yhä enemmän uusaikaisessa, kapitalistisessa yhteiskunnassa taloudelliseksi valtakysymykseksi, kysymykseksi työväestön *vastustuskyvystä*.

*   *

Millainen on nykyään tämä työväen valta?

Onko yksityinen työläinen siinä asemassa, että hän yhä voi parantaa tilaansa?

Työväestön tuotantokyky tosin edistyy loistavasti, ken tahtoo sitä kieltää? Ihmiskunnan tuotteliaisuus on yhden vuosisadan kuluessa kohonnut enemmän kuin ennen vuosituhannen aikana. Mutta työväenluokka, kaiken tähän saakka tuntemattoman ylellisyyden luoja, on tuskin voinut ottaa askeltakaan siltä rajalta, joka erottaa niukan elannon hitaasta nälkiintymisestä.

Päinvastoin! Jokainen teknillinen edistys merkitsee ainoastaan sitä, että kapitali saman tavaramäärän valmistamiseen tarvitsee pienemmän määrän työläisiä kuin ennen; se tahtoo sanoa, että, jos työväestö ei ymmärrä astua vastustavalle kannalle tämän asian suhteen, tulee kilpailu työmarkkinoilla yhä epätoivoisemmaksi, työttömyyden pelko tulee yhä suuremmaksi ja on työläisten pakko tarjoutua työhön yhä kurjemmilla palkoilla.

Ja sillävälän kun kilpailu työläisten kesken niinmuodoin yhä suurenee, koska kapitaali korvaa työvoiman koneillaan, alkaa myös palkkojen alentamisesta kilpailu, jommoinen ei ennen voinut tulla kysymyseenkään. Uusaikaiset kulkuneuvot sallivat kapitalin tuoda työvoimia takapajulla olevilta seuduilta, joiden asukkaat eivät tunne korkeamman sivistyksen välttä-

mättömimpiä tarpeita ja senvuoksi antavat keuhkojen palkkojen itseään viekotella. Se on kilpailua, jonka ovat valmistaneet uusaikaiset kulkuneuvot, ja joka tekee itsensä yhä enemmän tuntuvaaksi, kun nyt jo esim. vieraat maanosat tuovat erittäin helppoja työvoimiaan suurille teollisuusmarkkinoille.

Mutta vielä vaarallisemman kilpailijain joukon polkee maasta esille yhä kasvava koneiden valmistus. Naiset ja lapset voivat ennen vain vähissä määrin ottaa osaa tuotantoon, koska se alkuperäisessä muodossaan vaati suuria lihasvoimia.

Nyt on asioiden tila muuttunut, koneet ovat ottaneet haltuunsa voimatyön, ihmisen tehtäväksi tulee yhä enemmän koneen palveleminen ja siihen voidaan käyttää myös naisia ja lapsia. Ja kun heidän työvoimansa on halvempi kuin miesten, tulee jälkimäisten asema yhä epävarmemmaksi.

Kolmanneltakin taholta tulee suuri lisäys työtähakevia turmelemaan kilpailuun. Pikkumestareita, pien-tilallisia ja vähävaraisia kauppiaita, jotka eivät ole voineet pysyä suurkapitalin rinnalla vaan ovat saaneet jättää sen, minkä ovat omistaneet, tulevat myös taistelupaikalle pitääkseen edes henkivireissä itseään.

Toisella puolella on niinmuodoin kapitaalinen pää-tarkoitus nim. saada niin suuressa määrin kuin mahdollista itsensä riippumattomaksi työväestä! Työväestön puolella tietenkin suurenee työtähakevien lukumäärä, kun naiset ja lapset, häviölle menneet pikku-porvarit ja takapajulla olevien maitten vähää vaativat ainekset tulevat työmarkkinoille.

* * *

Siinä on syy työmiehen yhä huonontuvaan tilaan työnantajan suhteen, — siihen ett'ei koko työväestö voi täyttää tarpeellisimpia vaatimuksia.

Laajat kerrokset eivät äkkiä saa mitään hyötyä »hyivistä» ajoista, vaan katoavat ja kuihtuvat ruumiillisesti kääpiösuvuksi.

Ja toiset kerrokset voivat hyvin parempina aikoina tarvitsematta nähdä nälkää, mutta liikepulan vallitessa esiintyy hätä vaikeammassa muodossaan: hädänalaiset ovat pakotetut turvaamaan panttilainakonttoreihin, vastaanottamaan vierasta apua julkisten almujen häpeällisessä muodossakin; palkka heidän rehellisestä työstään ei ole voinut taata heille niinmuodoin varmaa, ei edes huolekasta olemassa oloa.

Työläisille ei tarvitse tätä todistaa. Tässä kuitenkin kaksi esimerkkiä:

Lasten kuolevaisuus työväenluokassa on alati suunnaton, sillä heikot vanhemmat saavat heikkoja lapsia ja äitien täytyy jättää lapsensa kotiin ilman hoitoa joutuakseen tehtaisiin. Kotiinjääminen hoitamaan lapsia, tai lasten jättäminen toisten hoitoon vaatisi varoja, mutta sitä heillä ei ole. Varat lasten kasvattamiseen ja elättämiseen, ne kuulunevat toki työläisperheen »välttämättömmimpiin elintarpeisiin».

Jos työväenluokan lastenkuolevaisuus on paljo suurempi kuin muiden luokkain niin merkitsee se yksinkertaisesti sitä, että yhteiskunta pidättää työväeltä sen välttämättömimmät elantotarpeet. Ja tällä asialla on usein uskomattomat seuraukset. Piiritetyissä kaupungeissa on huomattu väheneminen lastenkuolevaisuuslukumäärässä. Minkätähden? Kun vihollinen oli porttien ulkopuolella ja kaikki elatusvarojen tuonti oli ehkäisty ja kaikki tehtaot kiinni, silloin kai olisi kuoleman pitänyt raivota paljoa suuremmassa määrin?

Ei — ensi kerran tässä yhteiskunta ikäänkuin tajuaa velvollisuutensa omistamattomia kohtaan; joka päivä ehkä jaetaan ruokavaroja ja joka tapauksessa annetaan äidit lapsilleen teollisuuden seisahduksen takia, ja mitä epäedullisimmista ulkonaisista olosuhteista huolimatta kohoo työmiesperhe joskus entisestä huolettavasta tilastaan.

Työnantajien kiskomisot painavat enemmän työväestöä kuin sodat vieraitten kansojen kanssa. Äitien työttömyyden huomasi Englannin etevimmät tilasto-

tutkijat ja lääkärit 70-luvulla syyksi siihen, että lasten kuolevaisuus väheni.

Esitettäköön tässä vielä seikka, joka myös samalla todistaa, miten oikea kuvauksemme on työnantajien suhteesta vapaisiin työmiehiin. On tunnettua, että tilasto on todistanut viljanhintojen kohoamisen ja kansan kuolevaisuusmäärän välillä löytyvän läheisen yhteyden. Tällä on myös samalla todistettu, että palkka ei voi aina mukautua välttämättömimpien elantotarpeiden hintojen mukaan. Jos hinnat nousevat, niin eivät sitä tee samassa suhteessa työmiesten palkat.

Työmiesten täytyy vähentää kulutustaan ja kun tämä jo ennen oli välttämättömimpäin tarpeiden rajalla, niin yhdellä kertaa lisääntyy kuolevaisuus. Nykyäänhän on työjuhtia ja myöskin näiden eläimien elintarpeiden hinnat vaihtelevat hyvinkin suurissa määrin. Mutta nämä elukat ovat isäntänsä omaisuutta, niinkuin muinoin orjat, ja tämän omaisuutensa turmeltumista ei isäntä voi sallia, sillä silloin tämä koskee hänen kukkaroaan. Tarpeellinen ravinto täytyy siis hankkia, vaikka se olisikin tuntuvasti kallistunut.

Ja niin ilmenee taaskin se hämmästyttävä, mutta kuitenkin aivan luonnollinen tosiseikka, että eläinten kuolevaisuuslukumäärä ei vähenny, kun heinäin ja kaurain hinnat kohoavat, mutta niin käy työläisten, kun ruis ja vehnä kalliintuvat.

*   *

Tämän nyt todistetun voimme esittää seuraavalla tavalla:

Työmiehellä ei ole odotettava minkäänlaista apua ylhäältä, kapitalisteilta. Sen minkä hän tahtoo voittaa parempiin työehtoihin ja elämänolosuhteisiin nähden, sen täytyy hänen taistelulla itselleen hankkia, pakoittaa valta-asemaansa nojaten. Mutta yksityisellä työmiehellä ei ole mitään valtaa, hän on täydellisesti voimaton omistavia vastaan ja senpä takia juuri hän ei

useinkaan voi hankkia välttämättömintä itsensä ja perheensä elatusta varten.

Ammattijärjestön vaikutus työmarkkinoihin.

III.

Nyt ovat työmiehet liittyneet ammattiyhdistyksiin parantaakseen kurjia palkka- ja työsuhteitaan.

Mutta voiko nyt liitto tai järjestö saavuttaa selaista, mikä on yksityisen voimille mahdotonta, eikö voi yhdistystäkin kuten yksityistä koskea tarjonnan ja kysynnän laki, jonka mukaan palkat alenevat ja kaikkien työehtojen täytyy huonontua, kun markkinoilla löytyy enemmän työväkeä kuin mitä työnantajat sillä kertaa tarvitsevat ja tahtovat käyttää? Voiko liitto pakottaa työnantajia käyttämään enemmän työmiehiä kuin mitä he tarvitsevat sillä auttaakseen tvöväestön asemata ja kohottaakseen palkkoja? Tai voiko liitto vakinaisen kysynnän vallitessa vähentää työhön tarjoutuvien lukumäärää siten parantaen työehtoja.

Molempia näitä seikkoja on usein väitetty mahdottomiksi ja on ammattiyhdistystoimintaa senvuoksi pidetty harhaanviepänä, ja kuitenkin voidaan tässä asiassa paljon saavuttaa päämääränsä tuntevien ja hyvin johdettujen työväenjärjestöjen kautta.

* * *

Tarkastelkaamme ensinnä työvoimien tarjontaa.

Me emme tosin voi vähentää tätä tarjontaa poistamalla yksinkertaisesti maailmasta liian työvoiman.

Emmekä myöskään noudattamalla malthuslaisten*)

*) Malthus, englantilainen pappi ja taloudentutkija, opetti toista vuosisataa sitten että ihmiset sikiävät nopeammin kuin elintarpeita voidaan hankkia.

neuvoa vähentäen syntymäin lukua — vaikkakin näillä ja Lasallella olisikin ollut oikein heidän puhuessaan palkkain rautalaista.

Syntymäin rajoitus voisi vaikuttaa työmarkkinoihin vasta viidentoista tai kahdenkymmenen vuoden kuluttua, mutta se ei olisi mikään *apu nykyisyydelle* eikä *takuu tulevaisuudelle*, sillä ennen sitä olisi tietenkin ihan toisenlaiset olosuhteet voineet tulla työmarkkinoilla vallitseviksi kapitalistisen yhteiskunnan kehityksen kautta, olosuhteet, joiden kautta hiukan pienempi tai suurempi väestön lisääntyminen olisi ollut aivan merkityksetön.

Ammattiyhdistyksien täytyy vaikuttaa tarjontaan toisella tavalla ja ne tekevätkin sen jo alussa ilman mitään melua, senkautta että ne kasvattavat työväestöä korkeampia tarpeita ja korkeampia vaatimuksia varten.

Jonain aikana tarjoutuvat esim. työmiehet ymmärtämättömyydessään ja leväperäisyydessään joukottain kaksitoista-, neljätoista- ja kuusitoistatuntisia työpäiviä tekemään. Silloin tulee ammattiyhdistysliike; se pitää kokouksia, perustaa sanomalehtiä, levittää lentolehtisiä ja muistuttaa jokaista siitä, miten he rikkovat omaansa ja toisten hyvinvointia vastaan, ja miten he turmelevat oman elämänsä, jos he ottavat niskoilleen kohtuuttoman työn, miten he henkisesti ja siveellisesti raaistuvat, kun heillä ei ole aikaa muuhun kuin työhön ja lepoon, miten he rikkovat tulevaa sukupolvea vastaan, jonka kautta lapset jäävät ilman sitä hoitoa ja kasvatusta, jota heidän pitäisi saada vanhemmiltaan.

Seuraukset siitä, että suurin osa työmiehistä täten valistuu ja herää »kirotusta vähävaativaisuudestaan» ovat ehdottomasti sellaiset, että yhä harvemmat ja harvemmat suostuvat tuohon pitkään työaikaan, tai toisin sanoen, että työnantaja vihdoin ei tapaa ketään, joka suostuisi neljätoista, kuusitoista tuntia päivässä työtä tekemään, että työvoiman tarjonta niin muodoin on oleellisesti muuttunut ja käynyt edullisemmaksi työmiehille. Tai toinen esimerkki: Eräässä ammatissa ovat

mitä hävyttömimmät tehdas- ja työhuonejärjestyssäännöt voimassa. Joka virheestä, myös aivan välttämättömistäkin rangaistaan työmiehiä korkeilla rahasakoilla, joka päivä ja joka hetki uhkaa ero naurettavien pikku-seikkojen takia, työmiehen täytyy alistua mitä alentavimman silmälläpidon alaiseksi, ikäänkuin hän olisi joku poliisivalvonnan alla oleva pahantekijä. Tätä ei ennen voitu korjata, sentähden että löytyi tarpeeksi työmiehiä, jotka tarjosivat työvoimaansa huolimatta näistä asianhaaroista. Mutta silloin tuli ammattiyhdistys taas väliin, herättäen työmiesten itsetunnon ja ylpeyden, osoittaen sellaisten olojen ala-arvoisuuden ja saattaen työmiehet täydelliseen tajuntaan siitä, mitä he ennen tuskin tunsivat tai jota he vaikkakin uhkaavasti muristen sietivät, kuin olisi se muuttumatonta, sellaista, joka ei ole koskaan toisin ollutkaan. Ja silloin näkyy taas tulos: Kun suurin osa työmiehiä on valistuneita ja itsetietoisia, niin silloin eivät työnantajat enään löydä niitä työjuhtia, jotka kärsivällisesti sietävät vanhaa iestä; työvoiman tarjonta on muuttunut ja senkautta tulevat työehdot paljoa edullisemmiksi.

Ja samoin kuin on työajan ja työolojen laita, on myös elintapojen laita työn ulkopuolella, kotona, yhteiskuntaelämässä, huvituksissa ja osanotossa ajan henkiseen toimintaan.

Jokainen korotus elintavoissa, jokainen tarpeitten kohoaminen vaikuttaa koroituksena työvoimatavaran tuotantokuluihin, mikä aivan itsestään aiheuttaa sen, että tämän tavaran omistaja — työläinen — ei koskaan enää anna tarjontansa vaipua niin alas kuin ennen.

Siten ovat ammattiyhdistykset jo ennenkuin ne ovat esiintyneet taistelujärjestöinä todellisessa merkityksessä, korvaamattoman arvokkaita tarjonnan suotuisammalle muodostukselle työmarkkinoilla, ainoastaan niiden *siveellisesti kasvattavan vaikutuksen takia yksityisiin työmiehiin nähden.*

Työvoimatavaralla on, eroitukseksi muista tava-

roista, ikäänkuin itsellään sana sanottavanaan tuotannon kulunkeihin, työmiehen elämäntapoihin nähden ja katsoen siihen, millä ehdoilla ja rajoituksilla hänen tulee antaa käyttää itseään kapitalistien tehtaissa ja työhuoneissa. Molempiin suuntiin on ammattiyhdistyksillä, kuten kaikilla työväenjärjeltöillä vielä ääretön toimiala edessään — kiihoittamisessa ja tyytymättömyyden herättämisessä, kuten työnantajat sanovat. Kuitenkin vaikuttavat ammattiyhdistykset tarkoituksensa takia välittömämmin ja tuntuvammin kuin mitkään muut järjestöt.

Voimakkaimmin vaikuttavat ne kuitenkin ratkaisevina hetkinä taikka julkisina riita aikoina kilvellään suojellen yksityisiä työmiehiä. Enimmäkseen ei yksityinen työmies voi luoda katsausta yli työmarkkinain tilan; vasta laajalle leviämisensä kautta ikäänkuin kaikkialla oleva järjestö auttaa hänet sellaiseen tietoon. Yksityinen työmies ei voi matkustaa edestakaisin aina sen mukaan mitä asema eri seuduilla kulloinkin vaatisi, mutta ammattijärjestöllä on kyllä tarpeeksi yleiskatsausta voidakseen toimia vaihtelevien asiain vaiheiden mukaan. Yksityinen työmies on samassa asemassa kuin vararikon tehnyt henkilö, jonka alituisesti täytyy myydä tavaraansa epätoivon polkuhintaan; ammattijärjestö voi auttaa häntä pidättämään tavaraansa, työvoimaansa edullisempiin tilaisuuksiin, taikka ainakin voi se aseman tuntemisensa takia tehdä niin paljon, että perikatoon viepä kilvoittelu työmiesten kesken vähenee tai aivan lakkaa.

Siten tulee työmiehestä ammattiyhdistyksen avulla vapaa, kapitalia vastaan vastustusvoimainen tavarainmyyjä. Tai niinkuin professori Brentano sanoo pääasiallisesti Englantia tarkoittaen: »Näitten järjestöjen kautta poistetaan molemmat pääasiallisimmat epäkohdat työmieheltä hänen ollessaan tavarainmyyjänä. Ensiksi saa hän vallan tarjota ehdoilla: ammattiyhdistykset tekevät työmiehelle mahdolliseksi itsenäisesti niinkuin muutkin tavarainmyyjät määrätä kauppaehtonsa,

heti hyötyä markkinoilla tapahtuvista parannuksista ja tarjouksen ollessa liian alhaalla pidättää tavaransa myyniä. Mutta samalla tavalla poistavat ammattiyhdistykset myöskin työmiehen taitamattomuuden sovitaa tarjoustaan menekkiin niinhyvin hetkellisesti kuin jälestäpäin. Edellinen tapahtuu ammattiyhdistyksien siirtäessä työvoimaa paikoilta, joilla ei sitä kysytä, tarjotakseen sen paikoilla, joilla kysyntä tapahtuu, sekä vielä, että työmiehistä, jotka ovat työtä vailla kysynnän vähentyessä pitävät ammattiyhdistykset huolta, tai että työajan lyhennyksiä toimitetaan työssä oleville».

Kaikkialla voidaan täten huomata ammattijärjestön vaikutus työvoimatavaran tarjontaan nähden, silloinkin kun ei viimeiseen keinoon, laksoon, olla ryhdytty.

Samalla tavalla on vaikutuksien laita työnantajiin nähden sillä taholla, jolla kysyntä tapahtuu.

Ennen muinoin kun työnantaja neljäntoista tuntisella työajalla tarvitsi — sanokaamme 1,000 työmiestä — valmistakseen jonkun tavaramäärän, niin tarvitsee hän — jos ei äkkiä voi muuttaa valmistustapaansa — kymmentuntin työajalla aina 1,400 työmiestä, siis tuntuvasti enemmän ja tällä täytyy olla suotuisa vaikutus työmiesten palkkoihin ja muihin työehtoihin.

Paljon on, jota ei työnantaja uskalla tarjota työmiehilleen, kun hän tietää, että he silloin ehkä keskeyttävät työnsä, sillä järjestö seisoo auttavana heidän takanaan. Joskaan työnantaja ei kuten työmies saa kokea lakon seurauksia aina kotiinsa asti, ruokaan ja vaatteisiin nähden, niin on hänellä kuitenkin lähetyksiä ja vuokria maksettavanaan, samaten muita menoja, niin ett'ei se voi olla lähimainkaan hänestä yhdentekevää seisooko hänen liikkeensä vaiko ei. Vielä vaikka lakko olisikin tulokseton ei työnantaja kuitenkaan voi olla varma siitä, ett'ei sitä uudisteta ja silloin paremmalla vaikutuksella. »Uuden lakon pelko on aina hänen ta-

junnassaan ja saattaa hänet enemmän noudattamaan oikeutta kuin muuten olisi laita» *).

Mutta ehtona on aina se, että työmiehet ovat yksimielisesti yhteenliittyneinä; ei yhdenkään kapitalistin tarvitse pelätä yksityisen työn keskeyttämistä, sillä hänen sijalleen helposti voi saada sadottain korvaajia, siinä missä ammattiveljet eivät seiso lujasti yhteenliittyneinä, vastukseen valmiina sotajoukkona.

Kaikkien näitten syitten perustuksella voi ammattiyhdistyksistä tulla mahti, joka työnantajien aina täytyy ottaa lukuun, jotavastoin yksityinen alinomaa on tuomittu voimattomuuteen.

Yleisiä väitteitä ammattiyhdistysliikettä vastaan.

IV.

Mutta tällä ei kuitenkaan ammattiyhdistysliikkeen vastustajia lähimainkaan saada vaikenemaan. Heillä on vielä tehtävänä muistutuksia enemmän yleisempää laatua ja meidän täytyy silmänräpäyksen ajan käsitellä niitäkin.

Kuuleehan usein sanottavan: Huonot liikeolot ovat nyt melkein sääntönä; mutta jos joskus koittaa paremmat ajat ja tapahtuu silloin tällöin keikaus, silloin pilaavat työmiehet hyvän aseman taas tekemällä lakon ja senkautta taas saattavat pysähdyksen aikaan keino-tekoisella tavalla. »Kun me kerran olemme saaneet tarpeeksi työtä, niin pilaavat he heti kaiken», sanotaan.

Tahdomme hetkeksi jättää sikseen, josko työmiesten puolelta lakkoja todellakin niin usein ilmenee, että nämä väitteet ovat oikeutettuja. Mutta jos niinkin olisi

---

*) Charles F. Peck, työkommissarius Newyorkissa 5:ssä vuosikertomuksessa.

laita, keitä vastaan puhuisi silloin tämä asiain tila? Työmiehiäkö vastaan, jotka *liikeolojen parempina* ollessa myöskin tahtovat ansaita muutaman pennin enemmän, vaiko taloudellista järjestelmää vastaan, joka hyvän ajan tullen estää jotain tulemasta myöskin kovasti alaspoljetuille proletaareille, joiden ylellisyydenkin vallitessa täytyy taistella jokaisesta leivänpalasta, sillä kaikki edut joutuvat ensisijassa työnantajille? Kun työmies taistelee leipänsä puolesta, on hän oikeudessaan. Tähän asti on pidetty miehen kunniana taistella oikeuksiensa edestä, ja jos tämä taistelu tapahtuu parempien aikojen vallitessa, niin ei sen takia arvostelu muutu. Väärä ja muutoksen tarpeessa on ainoastaan järjestelmä, joka tahtoo pakottaa työmiehiä hyvienkin aikojen vallitessa seisomaan tyhiin käsin, sillä ajalla kuin ne, jotka eivät tee työtä ja kuitenkin nauttivat, omistavat yhä enemmän, täyttävät jo entuudestaan täysiä taskujaan.

Entäpä seisahdus valmistuksessa, jonka aiheuttavat lakot? Eikö ole mielettömyyttä antaa niiden käsien ja koneiden levätä, joiden tointen kautta kaikki hyvä syntyy, jota ihmiskunta tarvitsee? Eikö se ole haitallisen, verenkiertoa ehkäisevän aineen vihamielistä heittämistä kansan suureen taloudelliseen ruumiiseen? Tässä tulee kuitenkin huomata, että seisaukset työmarkkinoilla nyt enää eivät ole mitään yllätyksiä, vaan tapahtuvat kaikkialla, kun liiketuotanto, joka kaikissa ammateissa on tullut vakinaiseksi, on saavuttanut tarpeellisen korkeuden. Jos työ seisautetaan vähää ennen lakolla, niin merkitsee se, että tuotanto tosin lepää sillä hetkellä, mutta juuri sentähden se paljoa vähemmän lepää sittemmin, sillä kaikissa tapauksissa välttämätön liikatuotanto ilmestyy paljon myöhemmin. Jos tänään rakennetaan vähemmän, niin täytyy sitä enemmän rakentaa etempänä; talojen lukumäärä ei varmaankaan vähene sen takia, mutta »romahdus» tulee kai vähän myöhemmin. Lakko ei pidennä pyörähdyksen aikaa, se jakaa ainoastaan sen: se siirtää osan, joka todenmukaisesti muuton olisi tapahtunut murros-

ajalla, niinkutsutulle kukoistuskaudelle, sillä ainoastaan silloin tarjoutuu suotuisa tilaisuus palkkataistelulle. Tämä siirto on luonnollisesti hyvinkin epämiellyttävä kapitalisteille, palkkataistelu murrosajalla miellyttäisi epäilemättä heitä enemmän, koska se silloin olisi toivoton työmiehille. Mutta ei kuitenkaan voida vaatia työmieheltä sitä, että hän katsoisi myös palkkakysymystä -- niinkuin paha kylläkin -- niin monta muuta kysymystä -- kapitalistin silmillä.

Samasta syystä ovat myös laskut lakon uhreista yhdeltä ja sen seuraukset toiselta puolelta aivan mitättömät. Miten usein onkaan kapitalistisissä sanomalehdissä saarnattu työmiehille, monen, monen tuhannen markan tappioista, jonka he ovat saattaneet itselleen muutamien viikkojen lakolla, tulojen sijasta on heillä menoja, ja tarvitaan vuosia ennenkuin voidaan korvata menot sen pienen palkanylennyksen avulla, joka nyt on saavutettu.

Miten mieletön ja täynnä teeskentelyä sellainen katsantokanta kuitenkin onkaan! Ottakaamme esimerkiksi laajalle levinnyt suutarilakko; se vaatii tosin onnistuakseen melkoisen paljon varoja, ja täytyy tosiaankin ensin punnita kulut, ennenkuin toimitaan malttamattomasti. Mutta puheesta äärettömistä palkan tappioista säästettäköön meitä. Luonnollisesti eivät työnantajat maksa mitään palkkoja kun työmiehet pitävät lomaa. Mutta kuluttaako kansa sentähden vähemmän kenkiä, valmistetaanko todellakin sentähden vähemmän? Ei, otetaan sillä hetkellä enemmän kasatuista varastoista ja valmistetaan sentähden sitä enemmän korvaukseksi edempänä. Mitä sentähden sillä hetkellä menetetään palkoissa, otetaan takaisin tulevaisuudessa ja enemmänkin, jos taistelun kautta on voitettu palkanylennys, jos tulevaisuudessa enemmän palkkaa täytyy maksaa jokaisesta kenkäparista kuin ennen. Tosin ei aina tämä suurempi tuotanto suoranaisesti hyödytä lakkolaisia: sitä mitä Helsingissä valmistetaan vähemmän lakon aikana hankkii ehkä ammattiveljille Tampe-

reella sitä enemmän työtä. Silloin olisi tamperelaisilla sitä suurempi syy, suuremmista tuloistaan avustaa veljiään Helsingissä ja osoittaa heille solidarisuuttaan — mutta kaikissa tapauksissa eivät nuo palkat menneet hukkaan työväenluokalta, joista lakkolaisten siksi hetkeksi täytyi luopua, ja jota niin usein esitetään pelästyttäväkseen työmiehiä.

Ja onko lopulta seisahdus valmistuksessa, jota kai saadaan aikaan lakoilla, jotain niin kuulumatonta meidän taloudellisessa järjestelmässä, tai eikö sitä vastoin synny tukkeutumisia verrattomasti suuremmassa laajuudessa ja pitempiaikaisia, joiden syypäänä ainoastaan suurkapitali on, sama kapitali, joka syyttää työmiehiä siitä, jos he joskus tekevät samoin, mutta pienemmässä laajuudessa? Pääoma se korottaa epäkohdan tavarantavalmistuksen ja menekin välillä ja senkautta saattaa murrokset yhä vaikeammiksi ja pitemmiksi — tämä kuumeisen korotuksen takia tuotannossa, samalla kun menekkiä estetään senkautta, että työläiset joukotain saavat vain nälkäpalkkoja.

Jos vertaa sen seisahduksen ajan, joka on syntynyt ja alituisesti syntyy epämääräisten olojen takia kapitalimailmassa, lakoilla aikaansaatuun seisahdukseen, niin katoaa jälkimmäinen mitättömiin.

Näyttää melkein lapselliselta puhua siitä, ja se, joka ei tahdo tehdä mitään vähentääkseen sitä jättiläissummaa, joka semmoisen vertailun kuin tämän ohella lankeaa kapitalin niskoille, hän säästyköön meitä valituksistaan työmiehien suhteen. Työmiehet vähentävät sitäpaitse yleistä seisahdusta tuotannossa taistelemalla itselleen parempia palkkoja, sillä senkautta kykenevät työmiehet ostamaan enemmän, josta johtuu tavaroiden suurempi menekki ja murrokset tulevat tuntuvasti lievempinä.

Mutta eikö se ole intohimoisen, keskeytymättömän sisällisen sodan esillemanaamista luokkien kesken, jos perustaa yhdistyksiä palkkataisteluja varten ja vaatii täydellistä vapautta niille?

Myös tässä täytyy vastata, että sotaa kapitalin ja työn välillä eivät *aiheuta ammattiyhdistykset*, vaan, että se huolimatta heidän toimistaan riehuu ilman lepoa ja rauhaa kaikissa ammattihaaroissa, kun ammattijärjestöt eivät tee muuta kuin estävät taistelun pahimmat sivistysvastaiset vaikutukset.

Tarkastelkaamme hetkisen meidän päiviemme taistelua kapitalin ja työn välillä, suur- ja pienikapitalin välillä! Jos taistelu muodoltaan on niin rauhallinen, ilman lakkoja ja työsulkuja — eikö se kaikesta huolimatta niele yhä enemmän ja enemmän uhreja elämän onneen nähden, kuin konsanaan sota ulkonaisia viholisia vastaan on voinut tehdä? Tosi on, että sodat ruhjovat valtioita, ne jättävät raunioita jälkeensä kaikkialle. Mutta sota loppuu tavallisesti pian ja vähän ajan kuluttua on taas kukoistavat pellot ja suloinen kotiolo, siellä missä kerran hävitys riehui. Taloudellinen sota saattaa pienviljelijät ja pikkuporvarit perikatoon aivan toisella tavalla, se lakaisee pois kokonaisia seutuja, joissa ennenmuinoin asui tyytyväisiä pienviljelijöitä ja pikkumestareita ja se riistää velkaantuneelta talonpojalta ja käsityöläiseltä kaiken mahdollisuuden jälleen kohoomaan ylös. Jokainen ulkonainen sota tempaa pois monta henkeä, mutta vielä enemmän kuolee ihmisiä senvuoksi, ett'ei heidän palkansa riitä ylläpitämään täyttä elinvoimaa. Eikä viholisen ryöstön jälkeenkään seinät tuijota niin tyhjinä kansaan kuin liikepulan puhkeamisen jälkeen, senjälkeen kuin talouskalut toinen toisensa perästä on täytynyt viedä panttilainakonttoriin. Todellakin, ne elämän ja omaisuuden uhrit, joita meidän taloudellinen järjestelmämme alituisesti vaatii, todistavat meidän elävän keskeymättömässä sisällisessä sodassa! Koko meidän taloudellinen järjestelmä on perustettu taistelulle, ja joka ei ryhdy taisteluun, se joka ei suojele omaa nahkaansa, se hylkää itsensä. Kapitali ei lopeta, ja silloinko sen tekisivät työmiehet? Työmiehet, jotka taistelevat parempien palkkojen ja työehtojen edestä ja

senkautta elämän onnen ja sivistysmahdollisuuden, ruumiillisen ja henkisen terveyden ja kansan enemmistön lisääntymisen edestä?

Se siis, joka ei tahdo »sotaa», kääntyyköön niiden puoleen, jotka tahtovat laittaa yhteiskunnan muutamien hyödyksi ja suuren enemmistön ja sivistyksen vahingoksi, s. o., kapitalistien puoleen, ei työmiesten jotka ainoastaan vaativat mitä heidän vaatiman pitää, jos eivät tahdo menehtyä nälkään ja kurjuuteen ja luovuttaa oikeuttansa tulevaisuuteen nähden.

Samoin kuin taloudelliset muistutukset ammattiyhdistyksiä vastaan viittaamalla muuttumattomaan suhteeseen »tarjonnan» ja »kysynnän» välillä ovat näyttäneet paikkaansa pitämättömiksi, niin ovat myös yleiset syytökset vailla pohjaa; niin, lähemmin niitä tarkastaessa, muuttuvat ne vielä työläisluokan järjestämisen syiksi.

Ammattiyhdistyksen agitatorinen ja kehittävä merkitys.

V.

Mutta myös, jos välitön voitto ammattijärjestöistä: palkankorotus, työajan lyhentäminen ja hädän vähentäminen ja elämän aseman kohottaminen olisi mitätöntä, niin olisi ammattiyhdistyksillä kuitenkin arvaamaton merkitys jälellä kouluina köyhälistön taloudellisessa kasvatuksessa työmiehen taloudellisen taistelun kohottamisessa ja jalostuttamisessa.

Ei mikään sääty eikä luokka synny täysin tietoisena historiallisesta osastaan. Jokainen ylöspäin pyrkivä kansankerros kypsyy pitkän ajan kokemusten ja alituisen kieltäytymisen kautta ulkonaiseen yksimielisyyteen ja sisäiseen voimaan, joita vailla ei mitään voittoa saavuteta ei edes oikeimmassakaan taistelussa.

Myös köyhälistön täytyy tehdä työtä poistaakseen erehdyksiänsä ja ennakkoluulojansa, tullakseen vapautetuksi kaikista niistä pikkumaisuuksista, jotka vielä ovat takertuneina sen esiintymiseen. Niin, sen täytyy tehdä lujemmin työtä itsensä suhteen kuin konsanaan jonkun muun kansankerroksen on täytynyt — koska se hätänsä ja elämänsä takia on paljon alemmaksi poljettuna, kuin porvaristo ennen vapaustaisteluaan.

Juuri ammattiyhdistyksillä on tässä suuri tehtävä täytettävänään työläisluokan hyväksi. Tämä liike ulottuu tietenkin pitkälle yli pelkän palkkaliikkeen ahtaiden rajojen; yhteiskunnallinen kysymys ei ole ainoastaan vatsakysymys, vaan kysymys kaikkien oljen uudistuksesta ihmisten kesken, kysymys riippumattomuudesta ja ihmisarvoisesta olosta kaikille nyt pelastusta odottaville. Mutta vatsakysymys se ensimmäiseksi herättää välinpitämättömät, se nostaa heidät tajuntaan, josta ne sitten voidaan johtaa jalompiin pyrintöihin. Ja juuri taistelu parempien ehtojen edestä — myöskin väärällä tolalla ollen — se kasvattaa köyhälistöä kuriin, järjestykseen, uhrautuvaisuuteen ja järkähtämättömään yhteistuntoon.

Väitetään usein kapitalistisanomalehditössä, että lakot raastuttavat työmiehiä. Mutta jos se jossain määrin on totta, niin koskee se ainoastaan hajaantuneita, järjestämättömiä lakkoja. Järjestyneet ammattiyhdistyksien johtamat lakot ovat aina osoittautuneet erinomaiseksi kurin ja itsensähillitsemisen kouluiksi.

Lakkoja ja palkkarettelöitä on yhtämittaa ilmestynyt siitä asti kuin työläisluokka jyrkästi erosi työnantajista. Ensimmäisillä, voipa melkein sanoa luonnollisilla lakoilla on aina ollut vahva lisäke persoonallista intohimoa. Ne leimahtavat jonkun äkkinäisen katkeruuden takia työmiehistä, ilman valmistusta ja tietoista päämäärää, luonnollisestikin taas yhtä pian vajotakseen alas. Mutta juuri senkautta, että työmiehet eivät ole koulutettuja, tapahtuu tässä usein tarpeettomia väkivaltaisuuksia; tietämättömyys estää työmiehiä näke-

mästä, että ne mullistavat olosuhteet, joita vastustus koskee, ovat välttämättömiä seurauksia taloudellisesta järjestelmästä, joka on mahtavampi vieläpä itsevaaltisinta tehdaspatroonaakin.

Tietämättömyyden takia eivät työmiehet myöskään näe miten koneitten ei tarvitse olla vahingollisia, vaan sen sijaan olisivat pelkäksi hyödyksi, jos niitä käytettäisiin lyhentämään ihmisten työaika ja helpottamaan työtaakkaa. Tietämättömyydestä johtuu myöskin se, kun työmiehet eivät vaadi pysyviä uudistuksia järjestelmään nähden, vaan sensijaan täynnä kostonhalua kääntyvät milloin tehtaanomistajaa vastaan persoonallisesti, milloin koneita vastaan.

Yhdistysagitatsiooni osoittaa miten kilvoittelun työnantajien kesken täytyy painaa palkkoja ja miten tätä palkanpainoa ei voida yksityisten väkivaltaisuuksien kautta poistaa, vaan ainoastaan sen kautta, että kaikki työmiehet samassa ammatissa liittyvät yhteen ylläpitääkseen pysyväisiä palkkoja, tai yhteistä minimipalkkaa. Sen kautta kohotetaan palkkataistelua pelkistä uhkauksista ja raaista voimankouksista yksityisiä tehtailijoita vastaan uhraavaiseen ja pontevaan, mutta myös tyyneen ja itsetietoiseen työmiesten yhteenliittymisen korkeuteen.

Yhdistysliike osoittaa työmiehille miten koneet ja teknilliset parannukset itsessään ainoastaan ovat kehityksen edistämisen välikappaleita, ja miten ne voisivat hyödyttää työmiestä suomalla hänelle niinsuuren lomajan, että hän voisi tulla osalliseksi sivistyksen aarteista, sekä saada tilaisuutta lepoon ja jaloon huvitukseen. Se näyttää, että koneet eivät ole vihollisia ja miten ne jo meidän ajalla voivat vaikuttaa suuressa määrin siunausta tuottaen, jos työmiehet ymmärtävät yhteenliittymisensä kautta aikaansaada työajan lyhentämiä tai palkankorotuksia.

Siten liitetään kaikki voimat, jotka ennen vaikuttivat hajoittavasti tuhoten, urille, joilla työmiehiä herätetään heidän haitallisesta välinpitämättömyydestään ja

joilla he tulevat tietoon taloudellisesta asemasta ja järjestön tarpeellisuudesta, sillä ainoastaan siinä ovat kaikki edellytykset kestäväiseen menestymiseen palkkatalouksessa.

Ja ammattiyhdistysliike on tosiaankin saattanut suuria aikaan siinä suhteessa. Se on opettanut työmiehiä tuntemaan taloudellisen aseman, hankkinut heille käsitteitä »tarjonnan» ja »kysynnän» vaikutuksista, herättänyt heidän luokkatuntonsa ja tukenut heidän yhteistunnettaan ja uhraavaisuuttaan. Ja tämä mahtavasti kasvattava toiminta, jonka kanssa ei jatko- eikä ammattikoulut, kirkko eikä museot, millaisia ovatkaan, voi kilpailla — sekö lorun lopuksi ainoastaan raistuttaisi ja pilaisi joukkoja? Ei, sitä eivät vastustajakaan usko; kokemus lausuu myöskin päättäväisen sanansa sitä vastaan.

Juuri järjestön puute kahlehtii työmiehiä alhaisempaan käsityskykyyn. Mutta juuri yhdistysliike selvittää käsitteet, jatkuvan taloudellisten kysymysten käsittelemisen kautta, jalostuttaa teot, sillä se vaatii työmieheltä tyyntä kestäväisyyttä ja alituista uhriksi valmistautumista.

Se, joka sulkee tämän aistin ja luonteen koulun, hän rikkoo koko kansamme tulevaisuutta vastaan. Mutta se, joka tekee työtä mukana tässä kasvatuksessa, hän voi olla ylpeä siitä, että hän voimiensa takaa on avustanut joukkojen kohottamista; suurporvarillisten sanomalehdistö parjatkoon niin paljon kuin haluaa »ammattiagitaattoreita» ja »lakonkiihottajia».

Ammattiyhdistysliikkeen merkitys työläisluokan lopulliseen vapautukseen.

VI.

Valistusta ja yhteistunnetta edistetään ammattiyhdistysliikkeen kautta ennen välinpitämättömissä ja ha-

jallaolevissa työmiehissä ja työväenliikkeelle kokonaisuudessaan kantaa ammattiyhdistys sentähden mitä rikkaimmat hedelmät myös kaukana ulkopuolella varsinaisia palkkakysymyksiä. Työmiesten enemmistössä herää tajuntaa luokkaristiriitaisuuksista vasta taistelussa parempien työehtojen edestä tai vastustaessaan palkanalenemisiä tai työajan pitentämisiä. Silloin tuntee moni vasta ensi kerran kapitalin mahtavuuden ja sietämättömän sorron, silloin oppivat he miten heikko yksityinen on taipumattoman vastustajansa edessä; mutta silloin tuntevat he myös mitä yksimielisyys voi, ja heidän ajatuksensa leijailevat silloin pian pitkälle puhtaasti ammatillisen alueen ulkopuolelle; he tulevat tietoon siitä, että yksimielisyys ammatissa ei ole kylliksi, vaan että kaikkien kapitaalista riippuvaisten tulee lyöttyä yhteen, että kaikkien ammattien täytyy ojentaa toisillensa kättä pannakseen myöskin valtiollisella tiellä suitset kapitalimahdille ja voittaakseen alaa tuleville edistyksille.

Ei tarvitse muuta kuin ajatella esimerkiksi kilpailua vankityön puolelta saadakseen selvän laillisen järjestämisen tarpeellisuuden. Niin on myös laita naisten työn, pyrkimys saada suojelusta työssä, parempaa terveydenhoitoa ja turvaa ammattivaaroja vastaan, työajan lyhentämistä m. m., kaikkia kysymyksiä, joita ei voida muuten lopullisesti ratkaista kuin lainsäädännön avulla.

Sentähden pelkäävät myöskin porvarilliset puolueet työmiesten ammattiyhdistyksiä, koettaen kukistaa ne, niinkuin tapahtuu väärentämättömän taantumuksen puolelta — tai turmella niitä, niinkuin tapahtuu kuin viekkaat ystävät tahtovat houkutella työmiehiä mukaansa toiseen laimeaan ja vahingoittamattomaan työväenliikkeeseen, joka jättää heidät pulaan kun heidän oma, luonnollisesti syntynyt liikkeensä tuo heille voiton.

Kaikki sellaiset yritykset viekkaiden ystävien puolelta ovat kuitenkin epäonnistuneet eivätkä voi muuta kuin epäonnistua siinä missä koko taloudellinen ke-

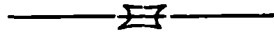
hitys itse niin terävästi tuo esille luokkaristiriitaisuudet. Ja viranomaisten rettelöihin, lakivainoihin ja työnantajien uhkauksiin nähden, voi varmasti sanoa, että ne ovat osoittautuneet voimattomiksi uusaikaista työväenliikettä vastaan, jolla on juurensa itse ajan suhteissa. Työmiehet tuntevat itsensä enemmän solidarisiksi kuin koskaan ennen, yhteiset taistelut ja kärsimykset ovat saattaneet yksimielisyysaatteen kasvamaan aavistamattomessa määrässä ja veljensiteet lisääntyvät hetki hetkeltä.

Jos katsomme taaksepäin viimeiseksi kuluneisiin vuosiin niin meillä ei tosiaankaan ole aihetta peluruuteen. Mutta jos katsomme eteenpäin ja huomaamme miten paljon vielä on jälellä ennenkuin olemme saavuttaneet korkean päämaalimme, silloin teemme petoksen nykyaikaa ja tulevaisuutta vastaan jos emme aseta kaikkia välikappaleita käytäntöön, jotka voivat auttaa työn kansaa ihmisarvoiseen oloon. Ammattiyhdistykset eivät kuulu pienimpiin näistä välikappaleista, välittömästi niiden taloudellisen merkityksen kautta parempia ehtoja varten ja välillisesti niiden vaikutuksen kautta työläisluokan valistukseen ja järjestämiseen. Senhäden myöskin tässä tunnussana: pysähtymättä eteenpäin! Sanotaan, että kansat pohjoisissa maissa ovat saaneet hillitsevän vaikutuksensa ihmiskunnan historiaan siitä, että luonto näyttäytyy vähemmän suopealta heitä kohtaan; raaka ilmanala, karu maaperä pakoittavat kovaan taisteluun itsensä ylläpitämiseksi, samaan aikaan kuin kuumissa maissa saadaan korjata ilman ponnistuksia. Mitä epäedullisimmiksi ulkonaiset olot näyttäytyivät, sitä toimeliaammaksi tuli äly, sitä lujemmaksi tuli kansan luonne ja voima. Vaikea taistelu olemassaolosta teki heidät suuriksi, pakottava hätä kasvatti heitä niihin ylpeihin, maailmanhistoriallisiin sankaritekoihin, joita he ovat tehneet ja yhä edelleenkin tulevat tekemään. Ja niin on meidänkin laitamme oleva! Tehköön jokainen meistä velvollisuutensa jokaseudulla, joka hetki — silloin tulee se kärsimyksien

koulu, joka meidän on läpi käytävä, ainoastaan vahvistamaan meitä ja vahvistamaan tulevia taistelujavarten, jotka tulevat loppumaan vapaan, veljellisen työn voitolla.

Sentähden, ei epäilystä eikä valitusta, ei toivotonmuutta eikä katkeruutta!

Eteenpäin! Eteenpäin!

KUUSI AMMATTIKÄSKYÄ.

Käy aina, mikäli mahdollista, yhdistyksen kokouksissa, niin että aina olet mukana päätöksiä tekemässä omassa yhdistyksessäsi.

Maksa aina osamaksusi säännöllisesti, niinkuin itse tahdot saada palkkasi säännöllisesti.

Esiinny aina arvokkaasti sekä yhdistyksessäsi että yksityisessä elämässä, sillä silloin voitat toverien ja vastustajien kunnioituksen.

Vältä juorupuheita, persoonallisia riitoja ja vehkeilyä.

Ala ja lopeta aina työsi määrätyllä ajalla ja käytä vapaata aikaa itsesi ja tovereittesi hyödyksi.

Hanki itsellesi kaikki se sivistys, joka on tarjolla sanomalehtien, kirjojen, esitelmien ja luentojen kautta.

LUE JA LEVITÄ TYÖVÄENPUOLUEEN SANOMALEHTIÄ.

